

Quản lý hoạt động bồi dưỡng năng lực chuyển đổi số cho đội ngũ giáo viên ở các trường tiểu học

Nguyễn Bào Lộc*

* Học viên lớp Cao học CH22QL01. Trường Đại học Thủ Dầu Một – Bình Dương

Received: 2/10/2024; Accepted: 12/10/2024; Published: 24/10/2024

Abstract: Digital transformation in education is necessary in the current and future context. This is also the direction of education, which has been affirmed by the State: Developing a platform to support remote teaching and learning, thoroughly applying digital technology in management, teaching and learning; Build a platform to share teaching and learning resources in both face-to-face and online forms. Developing technology to serve education, towards individualized training. 100% of educational institutions implement remote teaching and learning, including testing training programs that allow students to learn online at least 20% of the program content. To successfully transform digitally, educational institutions need to proactively develop strategies to foster digital transformation capabilities for teachers and manage this activity well.

Keywords: Digital transformation, capacity building, teachers, managers, primary schools.

1. Đặt vấn đề

Ngày nay, nhân loại đã và đang chứng kiến sự phát triển mạnh mẽ của khoa học và công nghệ, chuyển đổi số (CĐS) chính là xu hướng của xã hội nói chung và lĩnh vực giáo dục nói riêng. CĐS hiện nay là một phần tất yếu trong quá trình phát triển của giáo dục hiện đại. Việc áp dụng công nghệ vào giáo dục có vai trò vô cùng to lớn, tạo nên nhiều bước ngoặt, mở ra nhiều phương thức giáo dục mới thông minh, đồng thời tiết kiệm chi phí cho người học.

Trong Quyết định số 146/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ về phát triển nguồn nhân lực CĐS quốc gia đến năm 2025, định hướng đến năm 2030 nêu rõ: Phát triển nguồn nhân lực là then chốt để thực hiện CĐS hiệu quả và bền vững, giúp thực hiện thành công các mục tiêu trong chương trình CĐS quốc gia (Thủ tướng Chính phủ, 2022). Đồng thời, UBND tỉnh Bình Dương ban hành Kế hoạch số 3776/KH-UBND về việc tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin và CĐS trong giáo dục giai đoạn 2022-2025 định hướng đến năm 2030 đề ra mục tiêu: Đổi mới mạnh mẽ phương thức tổ chức giáo dục, đưa dạy và học trên môi trường số thành hoạt động giáo dục thiết yếu, hằng ngày đối với mỗi nhà giáo, mỗi người học, xây dựng nền giáo dục mở rộng thích ứng với nền tảng số, góp phần phát triển chính quyền số, kinh tế số và xã hội số (Ủy ban nhân dân tỉnh Bình Dương, 2022).

Trong những năm gần đây, công tác bồi dưỡng năng lực CĐS của GV ở các trường tiểu học tại thị xã Bến Cát, tỉnh Bình Dương đang được cấp lãnh đạo quan tâm, chỉ đạo sâu sát. Tuy nhiên, đứng trước

những thay đổi nhanh chóng về công nghệ, hoạt động bồi dưỡng năng lực CĐS của GV ở các trường tiểu học còn bộc lộ nhiều hạn chế, làm cho chất lượng giáo dục chưa được nâng cao. Trong nội dung bài viết, tác giả đưa ra cách thức để quản lý việc bồi dưỡng năng lực CĐS của GV ở trường tiểu học, giúp đội ngũ GV các trường tiểu học nâng cao năng lực vận dụng CĐS vào quá trình dạy học nhằm đáp ứng các mục tiêu giáo dục đề ra.

2. Kết quả nghiên cứu

2.1. Một số khái niệm cơ bản

2.1.1. Chuyển đổi số

CĐS là sự phát triển tiếp theo của ứng dụng công nghệ thông tin với sự xuất hiện của một số công nghệ mang tính đột phá của cách mạng công nghệ 4.0 (Đỗ Mạnh Cường, 2008).

CĐS là quá trình thay đổi tổng thể và toàn diện của các cá nhân và tổ chức về cách sống, cách làm việc và phương thức sản xuất trên môi trường số với các công nghệ số (Đào Thái Lai, 2006)

2.1.2. Chuyển đổi số trong dạy học

CĐS trong dạy học là quá trình tích hợp và áp dụng các công nghệ kỹ thuật số như dữ liệu lớn, điện toán đám mây, vạn vật kết nối, trí tuệ nhân tạo,... vào các hoạt động của cơ sở giáo dục cũng như các cơ quan quản lý nhà nước có thẩm quyền (Vũ Thanh Dung, 2018).

2.2. Nội dung quản lý hoạt động bồi dưỡng năng lực CĐS cho đội ngũ GV ở các trường tiểu học

2.2.1. Lập kế hoạch hoạt động bồi dưỡng năng lực CĐS cho đội ngũ GV ở trường tiểu học

Việc xây dựng và tổ chức thực hiện kế hoạch bồi dưỡng năng lực CDS của GV trong hoạt động dựa trên cơ sở mục tiêu theo kế hoạch chung của ngành GD&ĐT. Việc triển khai xây dựng kế hoạch bồi dưỡng năng lực CDS của GV trong dạy học cần bảo đảm những yêu cầu sau:

+ Kế hoạch được cụ thể hoá theo từng năm và từng nội dung bồi dưỡng năng lực CDS phải xác định cụ thể tổ chức và cá nhân có nghĩa vụ thực hiện và mang tính pháp quy phải được từng bộ phận thuộc đơn vị thống nhất. Kế hoạch cần căn cứ trên các chủ trương chính sách trong lĩnh vực giáo dục và bồi dưỡng năng lực CDS của Đảng, Nhà nước và của từng cấp quản lý giáo dục.

+ Kế hoạch mang tính hệ thống và trọng điểm phải phù hợp với tình hình cụ thể của trường trong tổ chức triển khai và huy động các nguồn lực cùng những yếu tố liên quan.

+ Trong quy trình tổ chức cần sắp xếp phân quyền phù hợp với từng nhiệm vụ cụ thể và với khả năng của mỗi CBQL và GV nhằm có hiệu quả tối đa. Cần có tính linh động theo thực tiễn để mức độ bồi dưỡng năng lực CDS của trường vừa đảm bảo kinh phí thấp mà lại đạt được kết quả giáo dục cao.

2.2.2. Tổ chức thực hiện kế hoạch hoạt động bồi dưỡng năng lực CDS cho đội ngũ GV ở trường tiểu học

Tổ chức là quá trình sắp xếp con người và các nguồn lực để cùng nhau làm việc nhằm đạt tới mục tiêu cụ thể (Trần Kiểm & Nguyễn Xuân Thức, 2012). Trên cơ sở kế hoạch phát triển đảm bảo số lượng và chất lượng bồi dưỡng năng lực CDS cho đội ngũ GV có thể ứng dụng công nghệ thông tin tổ chức sinh hoạt phổ biến trong cả nhà trường nhằm nâng cao ý thức về vai trò cần thiết của công tác ứng dụng công nghệ thông tin đối với công tác dạy học, các nội dung cần làm trong công tác tổ chức thực hiện:

+ Ban hành quy chế quản lý cụ thể đối với các nhóm công tác và mỗi đối tượng GV nhằm định hướng cho từng cá nhân, nhóm về mục đích và những biện pháp cụ thể để ứng dụng công nghệ thông tin đối với dạy học theo các giai đoạn và mỗi học kì.

+ Tổ chức các tọa đàm và hội thảo chia sẻ kinh nghiệm ứng dụng công nghệ thông tin, CDS trong hoạt động dạy học nhằm nâng cao chất lượng bồi dưỡng CDS.

+ Tổ chức dự tiết và sơ kết, đánh giá rút kinh nghiệm các giờ dạy học có ứng dụng công nghệ thông tin.

+ Tổ chức tập huấn và đào tạo nâng cao năng lực công nghệ thông tin đối với đội ngũ GV và CBQL.

+ Tuyên dương và khen thưởng kịp thời những GV tích cực ứng dụng công nghệ thông tin nhằm nâng cao

chất lượng công tác bồi dưỡng CDS.

2.2.3. Công tác chỉ đạo thực hiện hoạt động bồi dưỡng năng lực CDS cho đội ngũ GV ở trường tiểu học

Công tác chỉ đạo của CBQL đối với hoạt động bồi dưỡng năng lực CDS cho đội ngũ GV tiểu học đóng vai trò vô cùng quan trọng trong việc tổ chức thực hiện kế hoạch bồi dưỡng. Quá trình này đòi hỏi sự chỉ đạo, thúc đẩy và tạo động lực cho các thành viên trong tổ chức, nhằm hoàn thành nhiệm vụ một cách hiệu quả nhất. Lãnh đạo nhà trường phải xây dựng môi trường giáo dục lành mạnh và tạo điều kiện thuận lợi cho việc thực hiện kế hoạch bồi dưỡng năng lực CDS của GV. Các nội dung cần thực hiện trong chỉ đạo thực hiện hoạt động bồi dưỡng năng lực CDS cho đội ngũ GV ở trường tiểu học gồm:

+ Nâng cao nhận thức của các cá nhân, đơn vị về vai trò và tầm quan trọng của hoạt động bồi dưỡng năng lực CDS của *đội ngũ* GV; nâng cao ý thức trách nhiệm và tinh thần tự giác trong học tập và bồi dưỡng của đội ngũ GV thông qua các hoạt động tuyên truyền, hỗ trợ, khuyến khích và động viên các cá nhân, đơn vị liên quan.

+ Ban hành kịp thời các quyết định quản lý nhằm chỉ đạo, giám sát quá trình triển khai thực hiện các hoạt động bồi dưỡng năng lực CDS của đội ngũ GV, đồng thời tổ chức thực hiện hiệu quả các quyết định đã ban hành.

+ Xây dựng các hướng dẫn cụ thể trong quá trình thực hiện các hoạt động bồi dưỡng năng lực CDS của đội ngũ GV.

+ Xây dựng mạng lưới kết nối, tạo mối quan hệ hợp tác với các tổ chức, cá nhân trong và ngoài phạm vi nhà trường nhằm huy động sự hỗ trợ đối với các điều kiện để phục vụ cho hoạt động bồi dưỡng.

+ Tăng cường ý thức tự giác, chủ động, sáng tạo trong vấn đề tự học, tự rèn luyện, tự bồi dưỡng của đội ngũ GV, phát huy tinh thần chủ động của tập thể GV trong hoạt động hỗ trợ, giúp đỡ lẫn nhau cùng học tập và rèn luyện.

+ Thường xuyên theo dõi, giám sát việc thực hiện các hoạt động bồi dưỡng năng lực CDS của đội ngũ GV để nắm bắt tình hình kịp thời, để có những can thiệp, điều chỉnh phù hợp đối với hoạt động bồi dưỡng.

+ nêu gương, khích lệ và động viên đội ngũ GV, bộ phận trong nhà trường phát huy tinh thần sáng tạo, đổi mới trong dạy và học, tích cực tham gia bồi dưỡng để nâng cao trình độ, tay nghề, chuyên tâm phát triển nghề nghiệp.

2.2.4. Kiểm tra, đánh giá việc thực hiện hoạt động bồi dưỡng năng lực CDS cho đội ngũ GV ở trường tiểu học

Hoạt động kiểm tra giúp các nhà quản lý tự đánh

giá việc triển khai thực hiện và chất lượng, kết quả việc ứng dụng công nghệ thông tin, CDS trong các hoạt động ở nhà trường. Nội dung quản lý kiểm tra đánh giá việc thực hiện hoạt động bồi dưỡng năng lực CDS cho đội ngũ GV ở trường tiểu học bao gồm:

+ Xây dựng và quản lý chặt công tác kiểm tra và đánh giá việc ứng dụng công nghệ thông tin trong nhà trường.

+ Tổ chức các cuộc kiểm tra và đánh giá việc ứng dụng công nghệ thông tin, CDS trong các hoạt động ở nhà trường.

+ Quản lý các hoạt động tổ chức kiểm tra đánh giá việc thực hiện kế hoạch, chất lượng hiệu quả ứng dụng công nghệ thông tin, CDS trong các hoạt động ở trường; theo định kỳ có đánh giá và rút kinh nghiệm.

+ Kịp thời sửa chữa những sai sót đã phát sinh qua công tác kiểm tra, đánh giá. Đưa kết quả kiểm tra đánh giá nội dung ứng dụng công nghệ thông tin, CDS trong tiêu chí thi đua đối với tập thể và cá nhân.

+ Kiểm tra việc xây dựng kế hoạch bồi dưỡng năng lực CDS của cá nhân, kế hoạch của tổ chuyên môn.

+ Các CBQL thống nhất, bàn bạc xây dựng tiêu chí đánh giá kết quả hoạt động bồi dưỡng dựa theo mục tiêu, nội dung trong kế hoạch bồi dưỡng, từ đó đề ra hệ thống tiêu chí cụ thể.

+ Kiểm tra việc thực hiện kế hoạch bồi dưỡng năng lực CDS của GV. Kiểm tra tiến độ thực hiện các hoạt động bồi dưỡng năng lực CDS của GV theo kế hoạch đề ra để nhắc nhở, đôn đốc kịp thời, góp phần tăng hiệu quả của hoạt động bồi dưỡng.

+ Kiểm tra, đánh giá kết quả hoạt động bồi dưỡng năng lực CDS của GV thông qua kết quả giảng dạy của GV trong phạm vi nhà trường. Đây là hoạt động được thực hiện thường xuyên trong công tác kiểm tra nội bộ trường học, thông qua đó Hiệu trưởng đánh giá được mức độ đầu tư năng lực CDS của GV, từ đó có những biện pháp điều chỉnh kịp thời để các hoạt động bồi dưỡng năng lực CDS có hiệu quả thiết thực hơn.

+ Kiểm tra hoạt động tự bồi dưỡng năng lực CDS của GV thông qua hình thức dự giờ giảng thao giảng, viết sáng kiến kinh nghiệm của GV.

+ Kiểm tra, rà soát các điều kiện phục vụ hoạt động bồi dưỡng năng lực CDS của GV như: cơ sở vật chất, trang thiết bị dạy học, tài liệu, kinh phí... để có biện pháp chuẩn bị tốt cho hoạt động bồi dưỡng.

3. Kết luận

Trên thế giới hiện nay, cuộc cách mạng khoa học - kỹ thuật và công nghệ đang phát triển như vũ bão, nhiều lĩnh vực khoa học, kỹ thuật mới, nhiều ngành nghề mới đang hình thành và phát triển rất nhanh. Điều này đòi hỏi phải có sự đổi mới về mục tiêu và phương pháp đào tạo. Việc tiếp cận những công nghệ

mới trong đó công nghệ thông tin là yếu tố khách quan và tất yếu để khẳng định sự hưng thịnh của một quốc gia. CDS trong giáo dục đã và đang tác động tích cực, mang lại hiệu quả cao trong quản lý, dạy học, kiểm tra và đánh giá đáp ứng yêu cầu đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục, đào tạo, nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, tạo đà trên tiến trình CDS toàn diện giai đoạn tiếp theo. CDS không phải là công việc dễ dàng một sớm, một chiều mà cần có sự nỗ lực, tinh thần cầu thị, quyết tâm của các nhà trường trung học cơ sở. Quản lý hoạt động bồi dưỡng năng lực CDS cho đội ngũ GV ở trường tiểu học là những tác động có tổ chức, có hướng đích của hiệu trưởng để thúc đẩy, tạo điều kiện cho việc GV ứng dụng CDS vào hoạt động dạy học, đây cũng xem là một trong những yếu tố đổi mới phương pháp quản lý, giảng dạy và học tập, đáp ứng yêu cầu nâng cao chất lượng GD.

Với các nội dung về quản lý hoạt động bồi dưỡng năng lực CDS cho đội ngũ GV ở trường tiểu học đã trình bày ở trên, tác giả mong muốn cán bộ quản lý ở các trường tiểu học trên địa bàn thị xã Bến Cát, tỉnh Bình Dương sẽ vận dụng các nội dung quản lý trên một cách linh hoạt, phù hợp với điều kiện thực tế của nhà trường, để nâng cao chất lượng dạy học của nhà trường nhằm đáp ứng được các mục tiêu giáo dục mà chương trình giáo dục phổ thông 2018 đề ra.

Tài liệu tham khảo

1. Đào Thái Lai. (2006). *Những yêu cầu đối với người GV về ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động nghề nghiệp*, Nghiên cứu Khoa học Giáo dục, Hà Nội.

2. Đỗ Mạnh Cường. (2008). *Ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học*, NXB Đại học Quốc gia Hà Nội, Hà Nội.

3. Thủ tướng Chính phủ. (2022). *Quyết định số 146/QĐ-TTg, Phê duyệt Đề án "Nâng cao nhận thức, phổ cập kỹ năng và phát triển nguồn nhân lực CDS quốc gia đến năm 2025, định hướng đến năm 2030"*, Hà Nội, ngày 28/01/2022.

4. Trần Kiểm & Nguyễn Xuân Thúc. (2012). *Đại cương khoa học quản lý và quản lý giáo dục*. NXB Đại học Sư phạm. Hà Nội.

5. Ủy ban nhân dân tỉnh Bình Dương (2022). *Kế hoạch số 3776/KH-UBND ngày 26/7/2022, về việc tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin và CDS trong giáo dục giai đoạn 2022-2025 định hướng đến năm 2030*. Bình Dương.

6. Vũ Thanh Dung. (2018). *Một số biện pháp ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học ở trường phổ thông đáp ứng yêu cầu của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0*, Bài báo Khoa học Tạp chí Giáo dục, Số đặc biệt tháng 8/2018.